

Doktor Walz je sedaj poslal svojo ženo v boj za županski stolec

Doktor Walz, neodvisni kandidat za župana v Clevelandu, je menda že utrjen od političnih naporov zadnjih tednov, zato je večeraj poslal svoj boljso polovico na govorniško turnejo po mestu, da govori, kot dobra in zvesta žena, v prilog svojega soproga. In zgodilo se je, da so se zbrali v dvorani nad policijsko postajo v West Parku pristaši Witt in Walza. Kot ženska ima seveda Mrs. Walz prvo in zadnjo besedo. "Zakaj, zlodja," je začela Mrs. Walz na shodu, "ne pride Peter Witt sam na shod. Saj je poznan, da ima namazan jezik!" Zastopnik Witt ji je odgovoril, da je Witt takoj v začetku kampanje izjavil, da bo imel en sam govor. Medtem je pa tudi Walz prišel v dvorano, in njegova boljša polovica je sedla na klop med poslušalce. In začel je dr. Walz: "Časopisi so čudna stvar. Plain Dealer je upeljal nekako slavnato glasovanje, toda povem, da to glasovanje je od muh. To so glasovi izbranih državljanov, ne pa ljudski glas. Plain Dealer je te glasove po svoje prikrojil." Walz je potem napadal Witt, Morgana, docim je imel precej dobrih besed za Millerja, toda ne kot za župana, pač pa kot za prosekutorja, nakar je eden izmed poslušalcev vprašal dr. Walza, kaj misli o človeku, ki je kandidiral za councilmana, po izvolitvi se je pa uradu odpovedal takoj? Ali ni to izdajalstvo napram volivcem? Tako je namreč naredil dr. Walz. In stari doktor je odgovoril: "Ako mislim, da vam kot župan desetkrat več lahko koristim kot councilman, tedaj sem rad izdajalec!"

Barry resignira

Edwin Barry, direktor javne varnosti v Clevelandu skozi zadnjih osem let, ko je bil ves čas predmet najhujših napadov od vseh strani, je večeraj izjavil, da bo resigniral iz urada 17. februarja, dan po županskih volitvah, brez odziva, kdo bo izvoljen županom. K temu je pripomnil Ray T. Miller, kandidat za župana, da v slučaju izvolitve, po njegovo prvo delo, ko pride 17. februarja v City Hall, da se odslovi Barrya.

Nov grob

V torek večer je v Lakeside bolnici umrla mala hčerka družine George in Josephine Sheketa, 14406 Jennie Ave., mala Dolores, stara šele 8 mesecev. Pogreb se bo vršil v četrtek popoldne ob 2. uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152nd St. Staršem naše iskreno sožalje.

"Moč uniforme"

Društvo sv. Martina, št. 44 J. S. K. Jednote, priredi v soboto, 9. januarja, v dvorani društva Domovina, Barberton, Ohio, zanimivo in šaljivo igrano "Moč uniforme," ki je bila že na tolikih odrh uspešno igrana. Rojaki v Barbertonu in okolici so prav prijazno vabljeni.

Wittov shod

Nocoj se vrši v Slovenskem Domu shod za Petra Witt. Govorijo Anton Vehovec, Fred Sterbenc od "Pressa," Wm. Gordon, A. J. Žužek in Jos. J. Ogrin.

Zadušnica

V cerkvi sv. Kristine se bo v petek, 8. jan. ob 8 uri zjutraj brala sv. maša za pokojno Ivano Fatur.

Anglija rabi drastične odredbe, da uniči vstajo Indijcev v začetku

Bombay, Indija, 8. januarja. Po vsej Indiji se je začela širiti vstaja nacionalistov, kar se angleškim gospodarjem zdi skrajno nevarno. Vlada je izdala drastične odredbe, da uniči vstajo. Prvi dan, ko so ostopile te odredbe v veljavo, je bilo aretiranih nad sto voditeljev indijskega naroda. Angleško vojaštvo se je poleg tega polastilo palače indijskega nacionalističnega kongresa, kjer so zavrgli indijsko zastavo in jo nadomestili z angleško. Med tem časom, ko je bil vodja Indijcev, Gandhi, v Angliji, so se njegovi pristaši v Indiji dobro pripravili. Gandhi je zaprt, toda po vsej deželi se vrši gibanje, ki zna Angležem zrasti čez glavo, vendar je angleška vlada do pot pripravljena iti do skrajnosti, da potlači vstajo Indijcev.

Državljska šola

Nocoj večer se zopet začne redni pouk o ameriškem državljanstvu, in sicer v veliki dvorani javne knjižnice na 55. cesti in St. Clair Ave. Pričetek točno ob 7. uri zvečer. Opozarja se vse, ki niso državljanji, ki so že pet let v Ameriki, in imajo dve leti prvi papir, da se sedaj zglasijo, kajti to je zadnji termin, ko se bo poučevalo o državljanstvu. Pridite vsi, stari in novi direktno v šolo nocoj zvečer, kjer dobite vsa potrebna pojasnila. Postave tozadevno postajajo strožje. Postanite državljan, dokler imate še ugodno priliko.

Žalostna novica

V torek popoldne je umrl v Waukeganu, Ill., dobro poznani rojak Andrej Stražišar, p.d. Štefek, doma iz Padeža nad Borovnico. Umrl je v lepi starosti 89 let. V Waukeganu zapuščala hčere: Jeri, omožena Opeka, soproga gl. predsednika K. S.K.J. Frank Opekata, Ano, omož. Slana in Mary, omož. Hodnik. V Clevelandu pa zapuščala hčer, Ivano Kolar, na 1021 E. 61st St. Zapuščala tudi mnogo vnukov in pravnukov ter drugih sorodnikov in mnogo prijateljev. V Ameriki je bival nad 40 let. Naj mu bo rahla ameriška zemlja, preostalom pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Poroka na farmah

V soboto se poroči Mr. Louis F. Koschar, sin poznane slovenskega farmarja Louis Koscharja iz Geneva, Ohio. Poročil se bo z Miss Mary Laurič. Poročna slavnost se vrši v nedeljo, 10. januarja, ob 2. uri popoldne v Club Deauville, Geneva, Ohio. Klub Deauville se nahaja na vogalu North Ridge Rd. in Walther Main Rd. Mlademu ženinu in nevesti naše iskrene čestitke!

Iz bolnice

Iz bolnice se je vrnila Dorothy March, 716 E. 160th St. Se prav lepo zahvaljuje obiskovalcem v bolnici. Prijatelji in prijateljice jo lahko obiščejo sedaj na njenem domu.

Dobi delo

Slovenec, star okoli 50 let, ki zna ravnati s konji in zna delati na farmi, dobi takoj delo. Zglašiti naj se v sredo popoldne na 1097 E. 68th St.

Vreme

Neka banka je zaprla, v kateri so imeli suhači \$200,000. Hvala Bogu, enkrat je banka vendar pravilno zaprla!

Več denarja za Evropo in za nove vojne?

Miller je prvi med kandidati v 23. vardi.

Mnogi v Clevelandu so mnena, da je Peter Witt, županski kandidat, demokrat. To ni resnica. Peter Witt kandidira popolnoma neodvisno, brez stranke. Eksekutivni odbor demokratične stranke v Clevelandu se je v torek popoldne enoglasno izjavil proti Petru Wittu, da nima stranko ničesar opraviti.

Witt je bil sicer demokrat, toda kadar se mu je zdelo, je na svojo pest začel politizirati. Demokratična stranka je uvidela, da je Ray T. Miller, državni prosekutor, boljši kandidat kot je Witt. Peter Witt sam priznava povsod, da je Ray T. Miller naredil čudeže, kot državni prosekutor, in da je težko dobiti bolj zmogljeno človeka, kot je Ray T. Miller. Toda kljub temu kandidira Peter Witt, in sicer, kot se je izjavil, ne toliko iz lastnega nagiba, pač pa na pritisk nekaterih svojih prijateljev, ki zanj vodijo kampanjo.

Da Peter Witt ni demokrat, in je brez vsake stranke, je priznal večeraj tudi volivni odbor, ki je odrekal pristašem Petra Witt pravico poslati na volivni dan svoje delavce v volivno kočjo. Tako Witt ne bo imel v nobenem volivnem prostoru svojega zastopstva, ker mu postava to prepušča.

Še ena zadeva je, na katero moramo posebno opozarjati vse volivce. Kandidatov, kot znano, je pet. Morgan je republikanec, Miller je demokrat, Walz in Witt sta neodvisna, Ford je komunist. Tista dva, ki dobita najvišje število glasov, postaneta prava kandidata za volitve, ki se vršijo 16. februarja, in kdor 16. februarja dobi najvišje število glasov, je prihodnji župan Clevelanda.

Pri volitvah, v torek, 12. januarja, se lahko zgodi troje stvari: ali bosta ostala kandida-

tatov), lahko dva demokrata, ali pa en republikanec in en demokrat.

Pazite pa, da boste v torek, 12. januarja, naredili križ, ne številk, samo pred imenom enega kandidata, to je, križ pred imenom kandidata Ray T. Millerja. Poiščite ime Ray T. Miller na volivnem listku, in naredite križ pred njegovim imenom. Nič drugega vam ni treba voliti. V roke boste dobili v volivni kočji en sam volivni listek. Na tem listku dobite imena petih županskih kandidatov, in ko poiščete ime Ray T. Millerja, naredite pred njegovim imenom križ, in volitev je opravljena.

Velika varnost

Ze zadnjič smo poročali veselo vest, da je bančni oddelek države Ohio vložil v slovensko banko, The North American Trust, \$100,000 državnega bančnega denarja, potem ko je država pronašla, da je slovenska North American Trust banka absolutno zanesljiva. Večeraj pa je dobilo vodstvo slovenske banke od zveznega poštnege oddelka, oddelek za poštne hranilnice, sporočilo, da bo začela vlada Zedinjenih držav vlagati denar zveznih poštnege hranilnice tudi v slovensko North American Trust banko. Kot prvo vlogo je določila \$50,000. Vladne poštne hranilnice namreč oddajajo denar, ki ga ljudje vlagajo v poštne hranilnice, dobrim in zanesljivim bankam, in vlada sama denarja ne drži. In za vloge poštne hranilnice je bila izbrana tudi slovenska banka, kar pač kaže v najvišji meri solidnost in poštenost tega največjega slovenskega denarnega zavoda v Ameriki.

Demokratski vodja se boji, da gotovo nastane tretja politična stranka

Washington, 6. januarja. John J. Raskob, predsednik narodne demokratične stranke, je danes razposlal demokratom po širni Ameriki resno svarilo, v katerem pravi, da mora demokratična stranka najti skupno pot glede prohibicije pri prihodnjih predsedniških volitvah, in da se ob enem izjavil, da če se demokrati glede prohibicije ne zedinijo, da nastane v stranki resničen razkol med severom in jugom, sli pa pride na površje tretja stranka. Imperativno je za demokratično stranko, pravi Raskob, da se zedini glede prohibicije, in da sprejme v platformo izjavo, glasom katere garantira demokratična stranka ustavne volitve glede prohibicije in da se podeli posameznim državam pravica, da same kontrolirajo vprašanje opojne pijače, to je, da katera država želi prohibicijo, naj jo ima, katera ne, naj se jo znebi, toda vselej bi moralo ljudstvo odločevati. Ako demokratična stranka tega ne naredi, nastane tretja politična stranka mokrih, dočim so republikanci obvezani za prohibicijo.

Umrli Anton Gregorc

Kot smo poročali večeraj, je umrl po dolgi bolezni rojak Anton Gregorc, star 53 let. Doma je bil iz Spodnje Gorice pri Ljubljani. Ranki je bil član društva sv. Vida št. 25 KSKJ. V Ameriki se je nahajal 26 let. Pred osmimi meseci mu je umrla soproga. Pokojni zapuščala 4 hčere, Agnes, Mary, Ana, Frances, in dva sina, Anton in John. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 8:30 iz hiše žalosti na 903 E. 209th St., pod vodstvom August F. Svetek. Družini pokojnega izrekamo naše iskreno sožalje, ranjkemu pa naj bo ohranjen blag spomin!

preziran pri javnih delih, in da bo njegova dolžnost, ne pa favorizem in laskanje, pač pa sveta dolžnost, da Slovence kot župen v prvi vrsti upošteva. Miller še nikdar ni snedel besede, kar obljubi, stori kot mož, in mi mu popolnoma zaupamo. Namesto stotine in stotine črncev, ki danes prevladujejo pri raznih mestnih delih, dobi lahko mnogo, mnogo naših ljudi delo, poleg tega pa imamo v nasebni lepo število mladih slovenskih inteligentov, odvetnikov, inženirjev, mladeničev in deklet z višjo izobrazbo, ki lahko dobijo mestna dela.

Ugovor, da naj Miller ostane v uradu prosekutorja, kjer svoje delo tako sijajno vrši, ne velja! Miller je v prosekutorskem uradu omejen, ima samo 20 ljudi na razpolago, kot župan pa dobi kontrolo vsega mesta z 10,000 uslužbenci, kontrolo, katero danes na raketirski način izvajajo grafitarji. Miller bo z njimi pomel, kar zna, kar je dokazal, kot državni pravdnik. Slovenci in brati Hrvti, v torek, 12. januarja, naredite v svojo lastno korist križ pred imenom Millerja. Bodite edini, volite kot en mož, kot skupni narod za Millerja.

Poskusno glasovanje v 23. vardi je pokazalo, da je Ray T. Miller, državni pravdnik, na prvem mestu. Za njega je bilo odanih 33 glasov, za Witt 20, za Morgana 9 in en glas za Forda.

Izjave županskih kandidatov postajajo burne, ko se bliža dan volitev

Še nekaj dni nas loči od županskih volitev v Clevelandu, in 12. januarja, bodo ljudje izbrali izmed petih kandidatov dva, katerima največ zaupajo. Ni čuda, da ko se kampanja bliža h koncu, da postaja bolj živahna in burna. Večeraj se je prvič oglašil v javnosti Harry L. Davis, bivši trikratni župan Clevelanda in gonver države Ohio, ki je zlasti napadal Petra Witt. Davis je bil leta 1915 izvoljen županom v Clevelandu, ko je Peter Witt kandidiral kot demokratiški kandidat. Je rekel Davis: "Rad bi se sestal skupaj z Wittom na isti platformi, kot sva stala leta 1915. Toda kako so se časi od tedaj spremenili! V današnji kampanji Witt piše svoje govore in jih čita po radiu, potem ko so bili cenzurirani od Van Sveringen interesov. Spominjam se, kako je Witt vsakogar brez razlike pseval! Psoval je Trgovsko zbornico. Danes citira njena poročila kot verodostojna! Witt govori o političnih bosih! Leta 1915 je pa z največjim veseljem sprejel pomoč Newton D. Bakerja, voditelja demokratične stranke in velike City Hall demokratiške organizacije. In ko je kandidiral za gonverja, je iskal in dobil pomoč demokratične stranke. In danes toži o bosih, ki so ga vedno podpirali! Edina pritožba je, ker ga ne podpirajo to pot proti Millerju. Newton D. Baker ni samo podpiral Witt, pač pa ga je imenoval celo za komisarja cestne železnice z \$8,000 plače, in danes pravi Witt, da bo sam kandidiral za predsednika, ko vidi, da od vseh strani zahtevajo Bakerja. Witt pravi, da bo stopil pred ljudi samo enkrat v tej kampanji, in to je dva dni pred volitvami, ko je jasno, da je prepoznano, da bi ostali kandidati odvrnili na neresnične trditve, katere vrže zadnji trenutek v javnost. Rad bi videl, da bi sedaj javno pred ljudmi govoril, toda se boji."

Trgovske znamke

Ljudje, ko kupujejo v raznih trgovinah, dostikrat zahtevajo takozvane trgovske znamke, katere dobijo, kadar plačajo v gotovini. Med nami so razširjene vsakovrstne, zelene in rdeče znamke, ki niso slovenskega izvira, pač pa imajo od njih korist tuji. Med slovenskimi trgovci se je pojavilo gibanje, da začnejo dajati svoje lastne trgovske znamke, tako da se denar, trgovina in blago obdrži v nasebni, in bo to v splošno korist. Podrobneje o tem bomo poročali, ko bo stvar godna za javnost, a za danes pozdravljamo to idejo in želimo, da bi se čimprej uresničila.

Trgovsko društvo

St. Clair Merchants Association je pri svoji seji v torek sklenilo prirediti letni banket v nasebni. Obenem se je sklenilo, da se prične telovadba v mestnem kopališču. Načelnik tozadevnega odseka je dr. Mally. Na prihodnje seje bodo vabljeni posebni govorniki. Pri seji v torek je zopet pristopilo 11 novih članov v Trgovski klub.

Izvanredna seja

Dne 8. januarja se vrši izvanredna seja združenih društev farsv. Vida. Zadeva na dnevnem redu je zelo važna, torej naj bodo prav gotovo vsi zastopniki in zastopnice navzoči točno ob 8. uri zvečer.—Predsednik.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznasalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 5, Thu., Jan. 7th, 1932

Pravi demokrat Wilson

Ko se je približalo viharno leto 1912, se je nenadoma pojavil pri predsedniških primarnih volitvah Theodore Roosevelt, ki je izpodrinil ognjevitoga LaFolletta, in pozval junija meseca svojega prijatelja, predsednika Tafta na odločilen boj. Roosevelt je postal upornik vseh upornikov, in razbil je republikansko stranko v dva dela.

Predsedniška kampanja se je pričela. Taft ni povedal ničesar, ker dobri politikarji sploh ne govorijo, a Roosevelt je prirejal ognjevite govore proti svojemu prijatelju Taftu, katerega je gromsko napadal, dokler ni neki fanatik v Milwaukee streljal na njega, kar je še povečalo ljudsko zanimanje za volitve. Wilson je mirno in hladnokrvno vodil predsedniško kampanjo, zamišljen in idealen. In 4. marca, 1913, se je Wilson, bivši učitelj, preselil k predsedniški mizi v Beli hiši, nekoliko naiven in priprost, toda poln iskrene poštevnosti.

Pred njim je zijala bodočnost polna odgovornosti in skrbi, toda stara republika, namesto, da bi se zmajala in podala, se je radi Wilsona le pomladila. Ko se je kongres 6. aprila zbral k izvanrednemu zasedanju, je predsednik Wilson prišel osebno v zbornico kongresa, česar pred njim ni storil še noben drug predsednik. Kot prvo zdravilo neurejenih in žalostnih razmer v deželi, je priporočil drastično znižanje visokega tarifa. Njegovi prijatelji so mu zamerili, mnogo so godrnjali, toda časopisje po deželi je enoglasno hvalilo predsednika. V par tednih so morali lobisti in politični mešetarji iz Washingtona, in kmalu potem je dobila dežela nižji, nov tarif.

In dočim so se nasprotniki še čudili, kako je mogel Wilson tako hitro uresničiti svojo zahtevo, je prišel predsednik ponovno pred kongres in zahteval, da se sprejme postava o federalni rezervni banki. To je največja, najbolj uspešna in pomenljiva finančna postava v Ameriki, kar jih je bilo sploh kdaj narejenih.

Veliki bankirji so od vseh strani na skupni fronti naskočili Wilsona, toda Wilson jim je zaklical: hands off! To je moja zadeva in zadeva naroda. V istem času se je pripravljala vojna na Balkanu in v glavnih mestih Evrope. Bivši učitelj kot predsednik je moral imeti oko in uho povsod.

Vrhu tega je Wilson izsilil iz kongresa, da je naredil posebno anti-trustno postavbo, da ustavi premoč trusta, ki je izpodjedla zdravju življenja ameriškega naroda. Tako je bila ustvarjena zvezna trgovinska komisija, tarifna komisija, federalna rezervna banka, vse to z namenom, da se demokratizira ameriški business, ki ni več dišal po demokraciji.

In to še ni bilo vse. V Mehiki je s krvjo gospodaril krvičeljen tiran, in delal kupčijo s sleparji iz Evrope, kot s sleparji iz Zedinjenih držav. En čas se je vršila revolucija, en čas meščanska vojna. In to je bila samo preludija k resnejšim dogodkom, ki so čakali Wilsona.

Maja meseca, 1914, ko je bil Wilson že dobro ustanovljen v Washingtonu, je poklical k sebi Colonel Edward House, priprostega političnega voditelja iz Texasa, ki je tedaj bival v New Yorku. Wilson mu je velel iti v Berlin, da pronajde tam vir vseh strašnih vojnih priprav v Evropi.

Mirni in krotki Colonel House je v juniju mesecu, leta 1914, govoril dobro uro s kajzerjem Viljemom v Potsdam palači. Kajzer je bil tedaj center vse bojzani in evropskih prestolicah, na njegov migljaj se je zgenila največja in najbolj oboževana armada sveta. Kaj se je govorilo onega dne v juniju, 1914, ni nikdar prišlo popolnoma v javnost, toda Colonel House se je vrnil preko Pariza in Londona v Boston, kjer je 2. avgusta čital v časopisih, da koraka nemška armada v Belgijo. Tako je nastala silna svetovna vojna, začetek strašne preskušnje za Wilsona.

Zvest zgodovini in svojemu prepričanju, je Wilson nemudoma pozval Ameriko, da ostane nevtralna v tem strašnem sporu. Wilsonu so se pridružili Taft, Roosevelt in drugi pomembni možje onih dni. In svet je lovil sapo, ko je čital, kako nemška armada pustoši po Belgiji in se vali proti Parizu. Toda 8. septembra se je nemška armada ustavila ob reki Marne, in francoska kot nemška armada sta se podali v strelne järke, in svet je dobil vpogled v grozote modernega vojskovanja.

Wilson je čakal. Ameriški državljani nemškega rodu in ameriški državljani angleškega rodu, so govorili in gestikulirali. V Ameriko so prihajali domoljubni pesniki, pisatelji, učitelji, voditelji Nemcev, Francozov, Belgijcev in Angležev. Vsak je zagovarjal svoj narod, udrihal po nasprotniku. Prišla je deputacija pregnanih Belgijcev, obiskala je Belo hišo, obiskala je Roosevelta, vsepovsod je prosila pomoči proti Nemcem. Celo predsedniku je bilo težko držati se nevtralnosti. Nemogoče je bilo to za Roosevelta, ki je začel z vso silo udarjati po Nemcih.

Maja meseca, 1915, je neki nemški submarin potopil parnik Gulfstream, ameriško ladjo, in šest dni pozneje je prišla strašna novica, da je potopljen parnik Lusitania, in je zgubilo nad 100 Amerikancev življenje. Silna razburjenost se je polotila Amerikancev, tako da je bil Wilson prisiljen jmeti dva govora, tekoma katerih je izjavil slavimo frazo: "Preponosni smo, da bi se borili!" Na vzhodu so ljudje zahtevali vojsko z Nemci, na zahodu in na jugu so pa bili ljudje še indiferentni.

Wilson je imel tedaj državnega tajnika Bryana, katere-

mu je bila malo znana svetovna zgodovina. Bryanu je bilo vse eno, če pride Anglija in Francija v sužnjost Nemčije. Za Wilsona je bil položaj skoro obupen. Pisal je ostro pismo kajzerju, in raditega se je Bryan odpovedal državnemu tajništvu. To je bil začetek resnih diplomatskih udarcev, ki so bili do tedaj brez primere v ameriški zgodovini.

D O P I S I

Barborton, O.—V četrtek,

31. decembra smo čitali v tem listu dopis iz Barbortona. Dopis je bil brez podpisa in označen samo z X. Dotičnik se najbrže radi tega ni hotel podpisati, ker je vedel že naprej, da bo poročal nerensnico.

Cela fara ve, da je za božične praznike naučila lepega slovenskega petja 24 malih deklic Mrs. Angela Beg. Vsem je natisnila pesmice, da so se zamogle naučiti na pamet. Potem jih je pa večbala v petju vsako nedeljo po krščanskem nauku in vsak četrtek, skozi tri tedne pred Božičem. X. pa pravi, da je bilo to pod vodstvom uč. Frances Tonja. Res je, da uč. šolske deklice petja tudi omenjena, za kar ji pravi lepa hvala, toda lepo petje na božično noč je bilo pod vodstvom in vsled požrtvovalnosti Mrs. Beg. To ve dobro tudi X, čemu torej laže. Pravi tudi, da smo pogrešali onega lepega petja "Sveta noč," kar ni res.

Frances Ošaben.

POJASNILO ANTON VIČIČU IZ DRUGE STRANI NEWBURGA, O.

Ne bomo opisovali celega opisanja, ki ga je priobčil gospod Anton Vičič iz Chicage v Proletarcu št. 1267, kot zastopnik istega lista. Vičič piše: "Na drugi strani Newburga (oni pravijo temu delu "Na Jutrovem"), v novem delu mesta, so si napredni elementi zgradili Slovensko Delavsko Dvorano. To je nje uradni naziv. Tudi to je lepo poslopje, z lično dvorano in drugimi sobami ter odrom. V nji so svobodno gojili kulturne aktivnosti."

To je resnica, za kar mu iskreno čestitamo!
Nadalje piše: " * * * in nedvomno bi njihovo delo izbornu uspevalo, ako bi ne bilo par nasilnežev, ki hočejo kontrolirati celo naselbino. Seveda, če bi ne bilo strank, bi prišli do uspeha, najsi bo ena stranka ali druga, kajti pregovor pravi: V slogi je moč! Kjer pa sloge ni, smo prizadeti vsi!"

Nadalje piše: "Če se ne bi župnik zbal za bodočnost svoje fare. Duhovnik Oman in Gnidovec sta vsled te bojzani začela delovati za okupiranje Delavske Dvorane po verskem vplivu. K temu mu je pripomoglo več incidentov."

To je laž! Naj bo pojasnjeno g. Vičiču, da nista ne duhovnik Oman in ne Gnidovec okupirala Slovensko Delavsko Dvorano, kajti nista delničarja, temveč delničarji, kateri so si zgradili dvorano, da jim bo odgovarjala, njim in njihovim otrokom. Načelna izjava S. D. Dvorane nam daje moč in pravico, da smo vsi enakopravni, ne glede na versko ali politično prepričanje.

Nadalje Vičič piše: "Ko se je julija t.l. poslovil iz fare Rev. Gnidovec, so mu priredili odhodnico, pri kateri bi imelo sodelovati tudi pevsko društvo "Cvet." (Naj omenimo, da se je g. Vičič zmotil za en mesec, ker se je Rev. Gnidovec poslovil junija in ne julija.)

Nadalje piše: "Pravijo, da je bilo pritegnjeno v spored po stranskih potih. "Cvet" je bil dotlej smatran za nepristranski pevski zbor. Glavni stan mu je v Delavski Dvorani. Zaradi tega sodelovanja pri odhodnici duhovniku, se je pojavil v zboru oster spor med fari prijaznimi ter svobodnomislno mislečimi člani. Posebno so nasprotovali oni, ki so obenem člani kluba št. 28 v Newburgu. Zbor "Cvet" je pod vplivom prvoimenovanih sodeloval na odhodnici vseeno, kar je zelo pod-

netilo sovraštva, katerih ne manjka med tukajšnjimi rojaki."

Zopet laž! Naj bo povedana resnica, da smo bili povabljeni in je bilo na pevskih vajah soglasno odobreno, da se udeležimo, izvemzmi ene pevke.
Piše g. Vičič: "Cvet" je pod vplivom prvoimenovanih sodeloval na odhodnici."
Zopet laž! Zbor ni sodeloval, ne pod prvoimenovanimi, ne pod drugoimenovanimi, dočim smo bili prvi in drugi pripravljani. Sodelovali nismo. Zakaj? Zato, ker drugoimenovani se niso udeležili v določenem času in seveda smo bili prisiljeni prvoimenovani se odstraniti, dočim so pa drugoimenovani pozneje prišli, da zasledujejo program, posebno pa društvo "Cvet." Žal nam je, da je pri drugoimenovanih Jos. Lever. Zakaj in na kakšen način je mislil sodelovati, ker je sam nasprotnik pevškega društva "Cvet"? Obenem je pa Jos. Lever želel in prosil, da bi mu bilo dovoljeno držati nekak govore, ne vemo na kakšni podlagi; toda to mu je bilo odklonjeno.

Tukaj je počila prva struna, katere je povzročila sovraštvo med pevci društva "Cvet."

Nadalje piše Vičič: "Zbor bi imel sodelovati tudi na eni prireditvi kluba št. 28, ampak ni nastopil."

Resnica je, da zbor je bil povabljen za sodelovanje na prireditvi kluba št. 28, toda naj bo gospodu Vičiču pojasnjeno, zakaj zbor ni sodeloval. Sklep iz zapisnika redne seje 21. junija se glasi: Vsak pevec ali pevka se mora pokoriti večini. Ako se ne pokori, se ga ali jo izključi iz zbora. Omenjeni sklep je bil prečitán na prvih pevskih vajah in soglasno sprejet, izvemzmi treh oseb. Prvi pri teh treh oseh je br. Frank Siskovič, kateri se je izrazil, da on se ne udeleži nastopa na cerkveni slavnosti, tudi če pride dvajset ali več povabil. Ker se noče br. Frank Siskovič pokoriti in njegovi pristaši, večini, so se pa ostali pevci in pevke izrazili, da se tudi ti ne bodo pokorili manjšini. In pri tem je tudi gotovo, da ne bodo sodelovali pri njihovi prireditvi dne 6. septembra, katero je priredil klub št. 28.

Nadalje piše g. Vičič: "Kmalu za tem incidentom so istotako s postranskimi načini, brez vednosti direktorja, uvedli v Slovensko Delavsko Dvorano brezplačno poučevanje kršćan-

skega nauka."

Zopet velika laž! Letna delničarska seja, katere se je vršila 28. decembra 1930, je soglasno odobrila, da so prostori S. D. Dvorane na razpolago za pouk krščanskega nauka proti odplačilu, do prihodnje direktorske seje, ki se je vršila 17. januarja 1931 in na kateri je bila plača tudi odločena. Na letni seji je bil izvoljen direktorij za leto 1931, dočim g. Vičič piše "brez vednosti direktorja."

Ne vemo, kaj misli g. Vičič, od katere strani je bil direktorij izvoljen, da ni vedel za delničarske sklepe. Mogoče gospod Vičič misli, da smo bili delničarji in delničarke toliko pozabljivi, da smo pozabili izvoliti direktorij za leto 1931. Radi bi vedeli, od kod je bil izvoljen ta direktorij, kateri je deloval preteklo leto. Žal nam je, da je imela Slovenska Delavska Dvorana takega predsednika, kot je bil Jos. Lever. Žal nam je tudi, da si je gospod Vičič izbral takega spremljevalca, da mu je razkazal naselbino, katere gotovo g. Vičiču ni bila znana. Sramota za predsednika S. D. Dvorane, da ni raztolmačil svojemu spremljevalcu ali zastopniku "Proletarca," da mu je vse narobe raztolmačil in lagal kar se tiče naše naselbine. Sramotno!

Nadalje piše: "Predsednik Dvorane uprave, sodrug Joseph Lever, se je vsled tega samolastnega postopanja razhudil."

Prosimo vas, g. Vičič, da nam pojasnite, zakaj se je mogel Joseph Lever ali predsednik Dvorane razhuditi?

Nadalje piše: "Sklicana je bila seja delničarjev, ki je po burni razpravi zaključila, da naj ima fara za poučevanje verouka dvorano brezplačno na razpolago."

Da, resnica je, da je bila sklicana izvanredna delniška seja. Zakaj? Zato, ker direktorij ni upošteval sklepa letne delniške seje.

Piše nadalje: "Pojasnjevali so mi, da je Domov tajnik se par dni pred sejo prodajal tajno delnice, česar ne bi smel."

Zopet laž! Tajnik Doma ima pravico prodajati delnice, ne glede kakšnega prepričanja je, naj bo faran ali ne. Ker je pa bila to izvanredna seja, bi lahko dobil delnico vsak, kdor bi jo želel kupiti. Toda resnici na ljubo naj bo povedano, da ni bila nobena delnica prodana in to mora biti predsedniku gotovo znano, ker se ne more izdati brez predsednikovega podpisa.

Nadalje piše: "Ta boj je imel za posledico veliko postritev razprtij. Brat je izgnal brata ponoči iz stanovanja, ker je "držal z napredno strujo."

Gospod Vičič iz Chicage, prošen ste, da nam pojasnite, koliko je na tem resnice, da je izgnal brat brata ponoči iz stanovanja. Sramota za vsakega tistega, ki se vtika v družinske razmere, posebno pa kakor ta gospod iz Chicage, ki mi niso znane druge naselbine in potem v časopisu poroča laži.

Nadalje piše: "Leverja so istotako zelo obsodili. Leverja so na trikarski način črtali tudi iz društva "Na Jutrovem" št. 477 SNPJ, katerega je pomagal ustanoviti. Vsled brezposelnosti ni mogel plačevati prispevkov. Upravni odbor mu je bil v oporo enkrat v poravnanju asesmenta in jstotako federacija. Ker pa dela še ni dobil, je končno vprašal društvo, da se ga zabeleži med pasivne člane. Mesto tega so ga črtali. En vir trdi, da ga je črtal samolastno društveni tajnik, ker je njegov nasprotnik."

Zopet lažnjivec! Z resnico na dan! Gospod Vičič piše, da je tajnik njegov sovražnik ali nasprotnik. Prvič: ako bi bil tajnik njegov nasprotnik, bi moral biti Joseph Lever po pravilih SNPJ suspendiran že meseca februarja 1931, ker ni plačal svojega asesmenta in ni vprašal tajnika da naj založi zanj ali ne. Vseeno je tajnik založil za mesec februar, marec, april iz svo-

Če verjamete al' pa ne.

Dekla pride na vso sapo k tovarnarju v pisarno in mu zakliče:

"Gospod, naj no grejo hitro domov, vaša žena se je obesila!"

"Ali ste jo odrezali?"

"Ne, ker ni bila še mrtva takrat."

△

Škoti so poznani kot veliki stisnjenci. Ko je nekdo podaril Škotu mazilo proti kurjim očesom in ker kurjih očes ni imel, si je kupil pretesne čevlje, da bi tako lahko rabil mazilo.

△

V družbi je nekdo pripovedoval, kako so ga nekoč napadli v gozdu roparji in mu pobrali ves denar.

"Streliš!" pripomni eden navzočih, "kaj nisi imel revolverja pri sebi?"

"Imel sem ga, imel, pa ga hudiči k sreči niso našli."

△

"Moja žena ima najraje za zajtrk čaj, jaz pa kavo," pripoveduje prijatelj.

"O, le počakaj, boš tudi ti kmalu raje imel čaj nego kavo."

△

Učitelj je razlagal v šoli slovnico. "Vse, kar lahko primemo, je samostalniki," je rekel učitelj. "Tako na primer: miza, stol, omara, konj, pes, hiša itd."

Trebušnikov Jurček si je to dobro zapomnil in je napisal domačo nalogo takole:

"Vse je samostalniki, kar lahko primemo, samo jež ni samostalniki, ker tega ne moremo prijati."

△

Janez je v strašnih skrbeh. Na obrazu se mu bere, da ga nekaj mori. Hodi okrog zamišljen, z nagubanim čelom. Prijatelj ga že dlje časa opazuje in ga končno vpraša:

"Kaj pa ti je, Janez, da si tako zamišljen? Ali te tarejo skrbi?"

"Skrbi, skrbi, pa še kakšne! Zadnje dni sem celo ob spanje prišel. Veš, ne vem, kaj naj postane moj sin. Žena hoče, da postane zdravnik, jaz bi pa najraje videl, da bi se izučil za strojnika, fant hoče pa na vsak način postati zrakoplovec."

"Koliko je pa star tvoj sin?"

"Pet let bo o božiču."

△

Nevesta je stopila pred oltar in vse se je lepo završilo. Ko je bila potem doma za par trenutkov sama z družico, jo vpraša:

"Ali se ti je videlo, da sem bila kaj nervozna med poročnim opravilom pred oltarjem?"

"V začetku se mi je zdelo, da si bila precej nervozna. Ko je pa John rekel 'ja,' si se takoj umirila," odgovori družica.

△

"Samo eno ped je manjkalo, da nisem postal junak v vojni," pripoveduje fant, ki je prišel po svetovni vojni v Cleveland.

"To me pa zelo zanima, pripoveduj naprej," mu reče prijatelj.

"O, saj ni vredno, da bi pravil," se brani fant.

"Zakaj ne, le daj, le."

"I, no, za eno ped sem bil premajhen, da bi postal vojak," se odreže fant.

△

K fotografu pripelje mati sinčka, da ga da fotografirati. Fotograf je pa mater poznal in je vedel, da imajo dvojčke, pa se mu čudno zdi, da je mati pripeljala samo enega slikat.

"Kako to, da boste dali samo enega izmed dvojčkov fotografirati?" radovedno vpraša fotograf.

"Oh, veste, tako sta si podobna, da se nam je zdelo skoda slikati oba in denar izdajati po nepotrebnem."

Vprašajte za cene

Predno kaj kupite, se gotovo vedno prepričate o ceni stvari, katero nameravate kupiti. To znači dobro gospodarstvo. Enako je svetovati, da se tudi pri pogrebih, kadar istega naročate, prepričate prej o ceni.

Ferfoliatov pogrebni zavod želi, da vprašate o ceni pogreba in koliko stanejo avtomobili, ki jih naročite za pogreb.

Louis L. Ferfolia
SLOVENSKI POGREBNIK
3515 East 81st St.
Tel. Michigan 7420

ZA NAPREDEK SLOVENSKEGA DOMA

Kakor vse druge naše ustanove, pa bilo to društvo ali karkoli, tako se morajo v tej dolgotrajni depresiji boriti z finančnimi težkočami naši narodni domovi. Najsi so že morebitni drugi dolgovni plačani, kljub temu nastajajo upravni in drugi neizogibni dnevni stroški, za katere je potreba sredstev, pa naj se že ista dobe na en ali drugi način.

Dasi nam je leto 1931 v več slučajih tudi v naših zasebnih ozirih zapustilo le vrsto nepopravnih računov, vsled katerih se marsikomu pri spominu nanje vzdigujejo lasje, vendar so kljub temu naše narodne institucije utrpelje še najbolj občutne udarce.

Kakor pa poskušajo druge narodne ustanove, tako je tudi di-

rektorij Slovenskega Doma na Holmes Ave. sklenil prirediti na dan 9. januarja zabavni večer, da se pridobi nekoliko gmotnih sredstev v blagajno. Na ta zabavni večer je prav vlijudno vabljen splošno občinstvo, posebno pa delničarji, da se v čim večjem številu udeležijo. Naprosilo se je za ta večer oba tukajšnja pevka društva, da nam bosta zapela par lepih pesmic.

Za ta večer se je določilo najnižjo mogočo vstopnino, 35c na osebo. Za poskočne komade bo skrbel izvrstna godba pod vodstvom dobro poznanega A. Kluna. Nadejamo se, da nas cenjeno občinstvo, kakor ob drugih prilikah, tudi sedaj obišče v obilnem številu. Na veselo svidenje vam kliče:

Charles Benevol, tajnik.
tajnik.

AKTIVNOST GOSPODINJSKEGA ODDELKA S. D. DOMA V EUCLID, O.

Kakor izgleda, je v naši naselbini najmarljivejši in najpridnejši Gospodinjski odsek Slovenskega društvenega doma, ki je pričel s svojimi prireditvami v novem letu 1932. Prva prireditev se vrši v soboto 9. januarja ob osmih zvečer. Kakor sem čul, bo to prva prireditev v Slovenskem društvenem domu v tem letu, katera bo tudi nekoliko v počast veseljaku Kurentu, da se ga še nekoliko spomnimo, kot smo ga obhajali tam preko širnega oceana. Zato bo tudi v soboto Gospodinjski odsek priredil veliko maskeradno veselico njevu v počast in sebi v korist. Zato naj se naši vse, kar leze in gre in pride v soboto v Slovenski društveni dom na Recher Ave. po dobitke, katere je pripravil Gospodinjski odsek za maske. Ker so dobitki zelo le-

pi in jih je tudi veliko število (menda celo brez števila), zato pridite, da boste pobrali vse, kar je za vas pripravljeno. Tako bo ustrezno vsem: vam, ki boste dobili dobitke in Gospodinjskemu odseku, ki bo imel priliko, da se bo založil za prihodnjo prireditev z dobro in svežo robo, s katero vas bo v prihodnje zopet postregel.

Vabim vse cenjeno občinstvo iz bližnje in daljše okolice, kakor tudi naše sosede iz Collinwooda in Clevelanda, pridite k nam po dobitke v soboto, ki so za vas pripravljene. Pripeljite seboj tudi svoje znance in prijatelje, naj se zabavajo z vami in obhajajo spomin na veseljaka Kurenta med nami. Na svidenje v soboto v Slovenskem društvenem domu v Euclid, O.

Mathew Debevec.

JOHAN BOJER IZSELJENCI ROMAN

Ampak Pavlina, najstarejša hči, je bila tako blede in je imela črno obrobljene oči. Seveda, da se je materin ljubljencek obrnil k Irki, ni bilo čisto v redu.

Vsi trije moški so ga spremljali nekoliko korakov. "Pozdravi znanca in še posebej Martina Ronningana," sta mu naročila fanti. Mala Siri je pritekla za njimi z dolarjem v roki. Izvalile so ji ga v zadnjem času njene tri kokeši in Morten naj ga da šepavi Ani iz Aase, če še živi. Ali najdlje ga je spremljal Kal.

Morten je vedel, da ima nekaj posebnega na srcu. In končno se je ustavil in potegnil iz žepa desetdolarski bankovec. "Za ta denar kupi nekaj kave in sladkorja ženi mojega brata," je rekel, "in mogoče bo še ostalo za pipo tčbaka Siverju. Bog ve, ali je zgoraj v Skaretu zdaj kaj boljše, kakor je bilo ob mojem času."

Ko pa sta se že poslovila, je spet dohitel Mortena in šel z njim počasi še nekaj korakov. Očividno še zmeraj ni povedal tega, kar je imel prav za prav na

srcu. Stopal je poleg Mortena in se kremžil v sonce in prerijo. Nazadnje je spravil iz sebe tole vprašanje: Ali Morten misli, da zelo veliko stane iti v semenišče?

Morten se je nasmehljaj in dejal, da prav poceni menda res ne bo.

Da, zares. To je namreč s tem vražjim fantom, Olufom. Ta falot ima pač tako dobro glavo. Sicer pa je moral Kal odkritosrčno in pošteno priznati, da sam toliko let ni bil v nobeni cerkvi, in vendar je Bog tako dobro poskrbel zanj, da se ne more pri- toževati. Tako, torej ni nič preveč, če eden izmed njegovih fantov postane župnik.

"Da, zares, tako lahko Bogu nekaj povrneš," je rekel Morten in se ni smehljaj.

Prav isto je čutil Kal. Seveda bo ta ali oni rekel, naj vendar rajši porabi denar za hišo in stroje in konje. Ali njegova žena in on sta bila zadovoljna s tem, kakor je bilo. "Sicer je pa Karen tista, ki to hoče! Meni . . . meni se zdi kar skoraj preveč za takega preprostega moža, kakor sem, imeti župnika za sina."

Morten se je smehljaj. S Kalom je bilo zmeraj enako. Če je sam kaj želel, je zmeraj željo vračal na Karen. In nikoli ni pozabil tistega trenotka, ko sta se končno ločila. Prvikrat je vi-

del Kala v tako veliki zadregi. Večkrat se je okrenil in gledal za njim, kako je krevsal preko ravnine ves pretegnjen in vegaš od težkih bremen tam v stari domovini in tukaj, vendar žilav in nepremagljiv na duši in na telesu. Z Bogom, Kal!

II.

Znova orje veliki izseljenjski parnik gladino oceana, ali to pot vozi izseljence domov.

Prvi in drugi prostor sta čisto zasedena. Ali tukaj so ljudje bolj navajeni vožnje. V tretjem prostoru so kmetski ljudje, ki so leto in dan neprestano hrenpeneli po domu, ne samo po domovini, ampak po neki čisto določeni domačiji znotraj v fjordih, goraj v dolinah ali pa v širnih pokrajinah z jezeri in gozdovi. Debela vrv, napeta preko krova, jih zapira v ozkem prostoru, tako da jim je prav tesno, kadar hočejo na prosto in se nadhati sonca in zraka. Ampak vendar hodijo tukaj okrog in se pogovarjajo, možje in žene, nekaj Dancev in Švedov med njimi, in vsem se zdi, da so si tukaj na morju postali kakor družina, čeprav se niso še nikdar prej srečali.

Marsikak dinar je med njimi, ki si je kupil gosposko obleko in hodi zdaj okrog s kožuhom okoli vratu in z zlato verižico na telovniku, ves ožgan od dela v gozdovih ali na farmah, tu ali tam v ogromni deželi. In med njimi so kmetje, ki so potovali skozi velika mesta in so samo zmajevali z glavo nad vsem, kar so videli. Nekoč so bili prišli iz vasi na Norveškem, zdaj prihajajo iz norveške vasi v Ameriki in še zmeraj nosijo obleko iz grobega sukna in klubok s širokimi kraji kakor takrat, ko so se izselili. Saj tistikrat so šli v Ameriko le zato, da si zaslužijo toliko denarja, da bi lahko odkupili domačijo. In ko so tam zunaj garali, se niso prav zavedali, da so v tuji deželi. Saj domači kraj jim je bil od jutra do večera tako živo pred očmi. In še danes imajo iste rožastopisane izseljenjske kovčge kakor takrat, ko so se izselili. In marsikdo izmed starejših ima na pol dorastlo deklico ali dečka s seboj, ki so bili rojeni na oni strani. Zdaj gre do stari domov, da bodo videli domovino.

V tej družbi se je gibal Morten Kvidal. Obrnil se je zdaj k temu, zdaj k onemu in se razgovarjal nekaj časa z njim. Marsikdo je bil takoj pripravljen povedati svojo zgodbo. Zaradi tega in zaradi onega so se morali tistikrat izseliti. In tja in tja so bili namenjeni, in tako in tako se jim je spočetka godilo.

"In ti—odkod prihajaš?" Mortenu se pa ni zdelo, da bi imel sam mnogo pripovedovati. On, ki se je hotel vrniti domov tako bogat in sezidati velik dvorec—zdaj se je vračal, ampak bogastvo? Ne, Morten ni vedel ničesar povedati o sebi.

Končno se je približal dan, ko so vsi pričakovali, da bodo prvi- krat zagledali domovino. Na vsej ladji nastane nemir, morebiti največji v tretjem prostoru. Ali bodo kmalu zagledali kak skalnat otok? Nekoliko mladih fantov je splezalo gori v vrvi, ampak prvi mornar jih spodi dol. Tesno stisnjeni stojijo ob ograji. Otroci kričijo v gneči. Sinje, skodrano morje leži pred njimi, sonce tone daleč na zahodu v zlatem dimu. Ne, kako čudovit večer. Gospoda iz prvega prostora stoji z daljnogledj na očeh.

Naenkrat množica vztrepeče. "O—tamkajle! Da, tamkaj je. Ali ne vidiš, kam kažem?"

(Dalje prihodnjič)

DNEVNE VESTI

Unijske plače

Kakih 75 zastopnikov raznih gradbenih kontraktorjev v Clevelandu se je večeraj zbralo k posvetovanju, ki je trajalo 4 ure. Pogovarjali so se o kaosu, ki preti gradbeni industriji Clevelanda po 1. marcu, 1932. Gre se radi plač unijskih gradbenih delavcev. Doslej je unija kar-penterjev in "cement finishers" sprejela znižane plače po \$2.00 na dan. Od ostalih gradbenih unij pa se ne ve, kakšno stališče bodo zavzele radi znižanja plač. Unije nameravajo čakati do 1. marca, ko poteče sedanja pogodba, predno bodo delali novo pogodbo, toda kontraktorji temu nasprotujejo. Izjavili so, da ako v dveh tednih ne pride do poravnave, da ne bodo delali nobenih pogodb, in bodo začeli gradbena dela z — neunijskimi delavci!

Menda ji ni bilo treba oprati obleke

Norfolk, Virginia, 6. januarja. V hišo Mrs. Louise Brandhorst so prišli suhaški agenti. Gospodinja je imela steklenico žganja, katerega je ob prihodu suhačev hitro zila v nedrije. Suhači so pa poklicali policistinj, ki je peljala žensko v drugo sobo, kjer se je morala sleči, nakar je pri vratih pomolila policistinja obleko suhačem v drugi sobi. Obleko so dobro ožmeli in tekočino spravili v steklenico, da bo kot dokaz pred sodnijo, da je Mrs. Brandhurst imela opojno pijačo. Tako se godi v kulturnem 20. stoletju z osebno svobodo v Ameriki!

Nepoznan tujec napadel 6-letno dekle

Philadelphia, 6. januarja. — Stotine ljudi išče nekega mladega moškega, ki je odpeljal v avtomobilu 6 letno Mercedes Christopher, ko se je igrala na cesti. Peljal jo je v neki park, kjer ji je storil silo, nakar jo je zopet pripeljal v bližino doma in neznano kam izginil.

Vest iz domovine

V vasi Kal pri št. Petru na Krasu, je umrl 22. decembra Andrej Jankovič, p. d. Tome. Tam zapušča ženo in hčer Ivano, omoženo Leskovec, v Clevelandu pa zapušča tri sine, Andreja, Josepha in Jerneja, ter hčer Pavlo, omoženo Zigman. Ranjki je bil star 79 let ter je bil jako priljubljen pri vaščanih. Preostali sorodnikom naše iskreno sožalje!

Dr. sv. Jožefa, št. 169 KSKJ Društvo sv. Jožefa št. 169 K. S.K.J. je izvolilo sledeče uradnike za leto 1932: predsednik Lawrence Leskovec, podpredsednik Frank Matoh, tajnik Paul Kogovšek, 15606 Holmes Ave., blagajnik John Omerza, zapisnikar John Terček. Nadzorniki: Alice Kastelic, Matt Tekavec, August Svetek. Društvene seje se vrše v Slov. Domu na Holmes Ave.

vsak tretji četrtek v mesecu ob 7:30 zvečer.

Dobil \$50,000

Mr. in Mrs. Frank Keeler, 16027 Friend Ave., Maple Heights sta dobila \$50,000 v gotovini od kontesta, ki ga je priredil Loyal Order of Moose. Zakonski par je že star in je živel v pomanjkanju. Sedaj sta postala naenkrat bogata.

Solski primanjkljaj

Solski odbor je dobil proračun za leto 1932, ki kaže, da bodo dohodki šolskega odbora radi davkov za tekoče leto za \$2,000,000 manjši kot lansko leto. V očigled tega pride nemudoma na vrsto vprašanje znižanje plač učiteljem.

Poročna dovoljenja

Poročno dovoljenje sta dobila Mr. John Boldan, 14401 Thames Ave. in Miss Ana Chase, 805 E. 232nd St. Mr. Steve Černigoj, 702 E. 160th St. in Miss Mary Volk, 702 E. 160th St. Iskrene čestitke!

Sulzmann govori

Na WJAY radio postaji bo govoril danes ob 4:45 šerif John Sulzmann. Povedal bo vzroke, ki so napotile nasprotnike, da so se zarotili proti njemu. Govoril bo 15 minut.

Nov naročnik

V torškem izkazu novih naročnikov je bilo poročano, da se je naročil Justin Novak. Pravilno bi se imelo glasiti Just ali Justina Novak.

Zgubil odvetništvo

Odvetnik Harry Nathan v Clevelandu je zgubil pravico praktičirati v državi Ohio radi nesposobnega obnašanja.

Novorojenci

Družini Ivan Pucelj je štoklja prinesla deklko, družini John Klecan pa fantiča. Čestitke!

Avto žrtve

Novo leto se je komaj pričelo, toda že štiri osebe so bile v Clevelandu ubite od avtomobilov.

- * Bivši kajzer Wilhelm je deloma okreval od svoje bolezn.
- * V Chicagi je večeraj zapadel močan sneg.
- * 71,899 zamorcev se nahaja v Clevelandu.
- * Pismo ima pri nas Josip Kozan.

MALI OGLASI

Dve sobi

se oddasti ženski ali fantom. Vprašajte na 1187 E. 61st St. (5)

Ženska želi

dobiti kakoršnjakoli delo. Je srednje starosti. Kdor ima kaj naj sporoči na 443 E. 160th St. (5)

PRVI SLOVENSKI PLUMBER

J. MOHAR

6521 ST. CLAIR AVE.
Če hočete delo poceni in pošteno, pokličite mene.
Randolph 5188 (Th. P.)

DOBER PREMOCI

Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Stari Climpermanovi prostori
Henderson 5798
FRANK ARKO, zastopnik

LOUIS MAYER

SLOVENSKA TRGOVINA DOBRIH CEVLJEV
7508 St. Clair Ave.

KUPON

Ta kupon in 15 centov da danes vsaki odrasli osebi vstop v La Salle gledališče

Iz prijaznosti Ameriške Domovine in La Salle Theatre

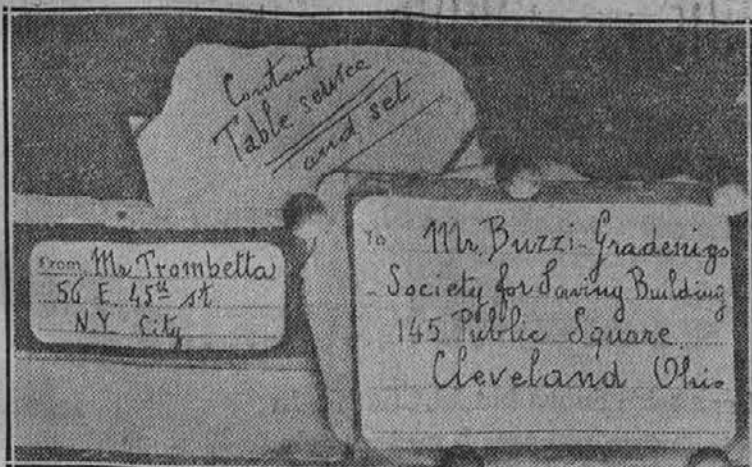

Grof CP.A. Buzzi-Gradenigo, laški konzul v Clevelandu, in Miss Theodora Ussai, uslužbenka na konzulatu. Konzulat je nedavno tega dobil skrivnostno pošiljatev iz New Yorka, katero je prevzela gori omenjena uslužbenka. Konzul je bil previden in je izročil zavoj policiji, ki ga je odprla in videla, da je bila to bomba, namenjena konzulu. Ako bi se bila bomba razpočila na konzulatu, bi bila napravila silno škodo in bi bilo gotovo mnogo oseb ubitih.

THE OLD HOME TOWN

Senat je izvolil odbor, ki bo proučil razne predloge za odpravo prohibicije. Na sliki so senatorji, ki so člani tega odbora.

Zavoj, ki ga je prejel laški konzul Gradenigo v Clevelandu. Zavoj je bil poslan kot "božično darilo," v resnici je bila pa bomba. Policija je izjavila, da je bila bomba dovolj močna, da bi razdejala 10 nadstropno poslopje, v katerem se nahaja konzulat.

LIAM O'FLAHERTY

NOČ PO IZDAJI

Roman

Hodila je na shode, klicala "živio," se spuščala v prepire z razdraženimi starimi gospodi in take reči. Poslednji dve leti pa se je njen pogled na življenje rahlo izpremenil, polagoma a določno. Najprej je doživela "razočaranje," kakor je dopovedovala Francisu s ponarejeno blaziranostjo devetnajstletnega dekleta. Nato mu je predavala, kako bi bilo želeto, da bi se oklenila boljše družbe. To je bilo taktir, ko se je seznanila z Josephom Augustinom Shortom, mladim gospodičem, ki je služil svojo začetniško dobo pri Gogartyju in Hoganu, ki se je vsako nedeljo zjutraj odpejal s harcourtstreetske postaje, da je kje na kmetih igral golf. Naposled je postala silna nasprotnica vse revolucijske teorije, češ da je kvarljiva in prevrača vse moralne ideje. Postala je verna in v glavo se ji je vperila misel, da bi utegnila izpreobrniti zapovednika Dana Gallagherja, voditelja revolucionarskega pokreta. Ves ta zadnji razvoj pa je bil še čisto nov in še ni dozorel v njenem značaju. Dal se je še gnesti. Ni bil še spojen z navadami njene mišlosti, ni se še omejil z globokimi in bridkimi predsodki, ki se izoblikujejo v "čvrsto prepričanje."

Zato se je bila hipoma vdala tistemu čudnemu zanosu, rojenemu iz sovraštva do zakonitosti, ki je pri predmetni plaži tradicionalno in dedno. Edina sijajna predmetna romantika je občutek živega sovraštva do zatirajoče roke zakona, ki se včasih iztegne in zadene tega ali onega pri kakem pouličnem nemiru, industrialnem sporu, nacionalni vestaji. To je zvočen poziv za vso duševno razgibanost, ki v tej zanemarjeni okolici ne more priti drugače do izraza, niti v umetnosti, niti v obrtniški ali trgovski podjetnosti, niti v primernejšem iskanju religioznega pojmovanja o vesoljnem stvarstvu.

"Jaz se strinjam s tem, kar je storil Francis," se je obrnila proti ljudem. "V politiki se ne zlagam z njim, toda vsak mož ima pravico do svojega mnenja in vsak mož bi se moral boriti za svoje pravice v skladu z . . . " Zmedla se je in nekoliko zajecjajala. Nato je hipoma z zanosno kretnjo dvignila roko in kriknila na ves glas: "Vsekakor je moj brat, in jaz ostanem na njegovi strani."

Nato si je nenadoma pritisnila robc na nos in krepko prhnila. Glasno mrmanje je odbravalo njene besede. Oče je plaho poskusil nekaj reči, a je odnehal. Slišati je bilo, kako je McPhillipovka nekaj zamomljala, a nihče je ni poslušal. Nihče se ni zmenil zanjo, samo Gypo, ki je še vedno na tleh čepe strmel vanjo, je ljubkoval spomin na njeno dobroto do njega kakor razkošno dragotino, od katere se bo moral hitro ločiti. Čeprav je bil on kriv vsega razburjenja, so ga bili vsi pozabili v pričo vse večjega razburjenja zaradi prepira med očetom in sestro mrtvega revolucionarja. Zdaj se je Mary obrnila k Gypu ter ga je nagovorila.

"Ako ste bili mojemu bratu prijatelj," je rekla, "ste tukaj dobro došli. Stopite za minuto v sprejemnico. Rada bi govorila z vami."

Gypo se je zdrnil, in ko je pogledal Mary, so se mu čopaste obrvi zvijale grozeče kakor rilei. Rekel pa ni nič. Njo je mrki pogled zbegal, da je lahko zardela. Pohrknila je in si pritisnila prste k ustnicam. Začela je urno govoriti, kot bi se pred neprijaznim velikonom

opravičevala, da je bila tako drzna in se je obrnila nanj z zahtevno. "Zato namreč, ker nam je Frankie povedal, da vas je srečal v dunboyskem zavetišču, preden je prišel sem. Vi ste edini, ki ga je srečal v mestu, preden je prišel semkaj, da bi prejkone . . . da bi mogli vi . . ."

Zmedena je prestala, osupla nad presenetljivo izpremembo, ki se je izvršila v Gypu. Ko je govorila, se ga je polastil silen nemir, da se mu je obraz spajčal, kakor bi gledal presunljivo grozoto. Tedaj je prestala. Njegov obraz je še vedno strmel vanjo. Nato je kdove zakaj skočil na noge in z najvišjim glasom zaklical: "Ze prav."

Ko je sklonil glavo in gornji del života, da bi se pognal na noge, se mu je desni hlačni žep obrnil narobe. Štirje srebrni novci so mu zažvenketali po cementnih tleh. Ti novci so bili drobji, ki ga je dobil v krčmi.

Okamenel je. Vsaka mišica v telesu mu je otrpnila. Glava mu je zastala. Čeljusti so mu šklepnile kakor zobje medvedje pasti, ki se je brez učinka sprožila. Za očmi mu je zagomazal prijazen hlad in tisti ledeni občutek, da je tik pred obupnim in krvavim bojem. Zakaj bil si je v svesti, da ti štirje beli srebrnjaki, ki leže očito, tako zelo očito na tleh, tako jasno dokazujejo, da je izdal svojega tovariša, kakor dokazujejo izpoved na trgu, polnem ljudi.

Nekdo se je pripognil, da bi denar pobral.

"Pustite jih," je kriknil Gypo.

Vrgel se je na tla, in razprežena desna dlan mu je pokrila novce s topim ploskom, kakor kadar pada teška mrtva riba na železen krov.

"Saj sem ti jih hotel samo dati," je zahropel zgrbančeni mlinar, ki se je bil pripognil za novci. Gypov zalet ga je bil podrl na kolena.

Gypo ni poslušal njegovega pojasnila. Ko je zbral novce v levo pest in, oprt na desno roko zopet vstal, je prisluškoval, pričakuje naskoka.

Toda naskoka ni bilo. Vse je kakor hipnotizirano strmel nad čudnim početjem razdraženega velikana. Gledali so z odprtimi usti vsi razen Bartlyja Mulhollanda in Tommyja Connorja, ki sta stala v ozadju ter si na poseben način pomežiknila. Gypo je vrgel oči po sobi in ujel njun pogled. Nenadoma ga je nekaj izpodbodlo, in dvignil je desnico nad glavo, zatopotal z desno nogo, vrgel glavo nazaj, pogledal strmo kvišku ter zavpil: "Prisržen na Boga vsemogočnega, da sem ga svaril, naj se ogiba hiše."

Za tri sekunde je zavladala smrtna tišina. Tedaj je bilo čuti, kako je preletela prostor zona. Sleherni se je spomnil z grozo, da je krožil med ljudmi sum, sum, da je ovaduh izdal Francisu Josepha McPhillipa. Ovaduh! Groza, ki jo more polnoma občutiti samo irsko srce. Za en strašen trenutek je vsak in vsaka pričujočih osumil in osumila sebe. Nato se je vsak ozrl po sosedu. Polagoma je strah izpodrinila togota. A ni imela smeri. Celo najpogumnejšim je zastajala sapa, ko jih je obšla misel, da bi bil morda utegnili silni, divji orjak . . . Nemogoče!

Nehote je govoril s posebnim, jeznim poudarkom v glasu. "Nihče te ne sumi. Ljubi Bog, kam pa misliš! . . ."

V zboru so pritrjevali. Vsak se je hitel strinjati s Connorjevo ugotovitvijo. Nekdo je položil Gypu na ramo roko in začel: "Seveda je splošno znano, da je . . ."

Gypo pa je moža divje sunil s komolcem od sebe ter naglo stopil proti McPhillipovki. Nikogar ni pogledal, samo s komolci si je delal pot. Stal je pred McPhillipovko. Nekaj trenutkov je nepremično strmel vanjo. Nato si je počasi segel proti glavi ter snel klobuk. Čutil je, kako ga žene nepremagljiv nagib. Vse, kar je počel, se je izvršilo, preden se je svojih dejanj zavedel. Duh se mu je opotekaje lovil za dejanji, jim skušal ugovarjati, jim šepetati svarila. A ni imel moči.

Ta nagon, ki se ga je polastil zdaj, je bil enega izvora s tistim, ki ga je ovladal, ko je gledal v izložbo ter mislil na svojo mladost.

Bil je izven sebe. Ustnice so mu drhtele. Grlo se mu je zagatilo. Lovil je sapo z različnim zvokom, ki je bil podoben obupnemu stoku. Levico je iztezal proti McPhillipovki. Počasi jo je odprl. Na dlani so ležali štirje srebrni novci.

"Nate," je zajecjajal. "Vi ste bili dobri z menoj in meni je hudo, da ste nesrečni."

Prijela ga je blazna želja, da bi potegnil iz žepa sveženj bankovcev in jih tudi dal nji, a že ob sami misli na tako norost je vztrepetal. Zato pa je spustil tiste štiri novce McPhillipovki v krilo.

McPhillipovka je pogledala denar, nato pa je bruhnila v glasno ihtenje. Ta vok je Gypu zmešal pamet. Zasukal se je in planil proti vratom. Spoteknil se je ob prag ter se opotekel v vežo. Tekel je po hodniku in ježno preklinjal in zamahoval na vsakega, ki mu je prišel na pot. Stal je pred večnimi vrati in globoko sopesl.

Dva moža sta stekla za njim. Bila sta Bartly Mulholland in Tommy Connor, delavec z doka.

PETO POGLAVJE

"Gypo!"

Gypo je stopil že tri korake po cesti, ko je prišlo skozi mrak do njega njegovo ime, izgovorjeno v tistem zateglem šepetu, kakršen je med revolucionarji v navadi. Takoj je sključil hrbet kakor osel, ki je dobil krepak udarec. Nato je postal. Ni se obrnil, ni se odzval. Čakal je. Z utripajočim srcem je poslušal počasne korake, ki so prihajali od zadaj proti njemu. Ena, dve, tri, štiri . . . ustavili so se. Gypo se je ozrl na levo. Poleg njega je stal Bartly Mulholland.

Ona dva sta stala nasproti okna, skozi katero se je usipala mimo Gypovih prsi Mulhollandu na obraz luč od svetiljke. V tej luči je bil videti Mulhollandov rumeni obraz skoraj črn. Bil je razoran navpično od sence do čeljusti z globokimi črnimi razori. Usta so bila široka in odprta, razpotegnjena v večno režanje, v katerem pa ni bilo prav nobene vedrine, to večno režanje porogljivega prezira, ki ga vidiš malone vedno na obrazu ljudem, ki si prizadevajo zakrivati svoje misli. Nos je bil dolg in ozek. Ušesa velika. Čelo je bilo razoranovo vdoravno, koža na čelu je bila jako bela proti temni polti na licih. Razori na čelu so bili jako plitki in ozki, kakor tenke črte, potegnene z ostrim svinčnikom. Prav za prav je bila vsa vnanjost tega obraza podoba umetnega obraza, kakršni se proizvajajo v igralških garderobah s pomočjo rdečila itd. Ta vtis so jačili lasje, ki so mu štrleli v razmršenih svežnjih izpod lopatastega čitka rjava lasulja, že vsa obrabljena. Toda niti lasje niti kate-ribodi del obraza ni bil umeten. Vse je prišlo naravi iz rok, ki jo je izoblikovala tega človeka za zarotniško vlogo. Obraz je bil klovnski obraz, da je skrival

zarotniško oko, ako ga nisi prav od blizu preiskal. Oči so imele barvo morske vode, umazane od sivega peska. Te oči opisujejo včasih kot vodeno modre, a ta opis je čisto napačen. V njih je bil nepopisen hlad in globočina, ki je ne more opisati nobena barva. Srepele so Gypu v obraz, ne da bi se jim bile količkaj zgenile zenice ali veke, in niso izražale nikakršnega občutka. Niso bile vrata duši, kakor navad-

ne oči, temveč črte za prežo. Strmele so stekleno kot mačje oči. Ta čudni tvor je bil opravljen kakor kak delavec; nosil je težke podkovane škornje, rjave hlače iz bombaževine, pod kolonom prevezane z motvozi, okrog vrata po mornarsko zavezano črno ruto, in staro sivo suknjo, ki mu je segala skoraj do sredi beder. Roke je tiščal globoko v žepu pri suknji.

"Kam se ti pa tako mudi, Gy-

po?" je vlekla s tihim, lenim glasom, kakor bi bil napol vinjen ali bi vroč poletni dan ležal vznak na solncu.

"Komu se mudi?" je zarenčal Gypo. "Kako veš, da se mi mudi?"

(Dalje prihodnjič)

NAZNANILO

V smislu pravil Slovenskega Narodnega Doma, 6409 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, se bo vršila **DELNIŠKA SEJA (LETNA KONFERENCA)** na večer, dne 14. januarja, 1932 v avditoriju S. N. Doma, začetak točno ob 8. uri zvečer. Vabi in pozdravlja za Slovenski Narodni Dom:

JOSEPH OKORN, tajnik.

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljene za najboljšo postrežbo
6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdicott 0583
COLLINWOODSKI URAD: Tel.: KEmore 3118
452 E. 152D STREET

Peter Witt-ov SHOD

SE VRŠI

v četrtek 7. januarja ob 8:30 zvečer

V SLOVENSKEM DOMU NA 15810 HOLMES AVE.

Pridite in boste slišali sledeče govornike:

Anton Vehovec, predsednik
Fred Terbenz
Hon. Wm. Gordon
A. J. Zuzek
Joseph Ogrin

Statement of Condition of the Society for Savings in the City of Cleveland

ob zaključku 1. januarja, 1932

PREMOŽENJE:

Gotovina na roki in na drugih bankah	\$ 17,795,720.83
N. S. vladni bondi	10,203,150.00
Municipalni, državni, želez in drugi bondi	45,830,377.92
Prve vknjižbe in zemljišča	37,568,888.25
Posojila in zagotovila	5,644,536.28
Zemljišča, bančno posojilo	1,250,000.00
Druga zemljišča lastovana	406,373.20
Za obresti in druga imovina	1,266,873.79

Skupaj \$120,015,920.27

OBVEZNOSTI:

Sklad prebitka	\$ 8,000,000.00
Nerazdeljen dobiček	679,756.17
Shranjeno za davke	282,088.54
Hranilne vloge	111,046,709.36
Druge obveznosti	6,765.70

Skupaj \$120,015,920.27

Incorporated 1849

Society for Savings

in the City of Cleveland

PUBLIC SQUARE

Put your savings in a savings bank

"Tukaj ni nobena tako dobra kot LUCKIES"

"Poskušala sem vse cigarete, tukaj ni nobena tako dobra kot LUCKIES. In slučajno sem zelo skrbna pri izbiri cigaret. Moram biti zaradi mojega grla. Smatrate me za eno, ki vedno seže po LUCKY. Resnično veselje je najti Cellophanski ovoček, ki se ga da odpreti brez ice picka." Jean Harlow

"It's toasted"

Zaščita Vašega Grla—proti dražljajem—proti kašlju

In Mokrotno-varen Cellophane Obdrži ta "Toasted" Okus Vedno Svež

NARAVNAJE NA LUCKY STRIKE—60 minut a najboljšimi filmski orkestri na svetu, in Walter Winchell, kojega dananjnja napovedovanja postanejo jutranje novice, vsak torek, četrtek in soboto večer preko N.B.C. omrežja.